

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГІДРОБІОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Інституту гідробіології НАН
України
прот. від 07.06.2019 № 6

Введено в дію наказом
від 27.06.2019 р. № 47
Директор Інституту гідробіології
НАН України,
член-кор. НАН України,
д.б.н., проф.

С.О. Афанасьєв

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ**

Інституту гідробіології Національної академії наук України

КИЇВ - 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Це положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності аспірантів, докторантів, науково-педагогічних та наукових працівників Інституту гідробіології Національної академії наук України (надалі – Інститут) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних навчальних закладів (наукових установ) на території України.

2. Положення розроблено відповідно до: Закону України «Про вищу освіту»; «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. за № 579; постанов Кабінету Міністрів України щодо стипендіального забезпечення аспірантів; принципів Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація); інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Інституту.

3. Академічна мобільність – це участь аспірантів, докторантів, наукових працівників Інституту у навчальній, науково-педагогічній чи науковій діяльності українського чи закордонного закладу вищої освіти (ЗВО), наукової установи, підприємства, організації тощо (надалі – організації-партнери) упродовж певного періоду, як правило, до одного навчального року, а також українських та іноземних учасників освітнього процесу в Інституті.

4. Академічна мобільність учасників освітнього процесу є одним із засобів підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень, а також забезпечення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

5. Право на академічну мобільність реалізується на підставі: міжнародних урядових договорів про співробітництво в галузі освіти і науки; міжнародних програм та проектів, грантів; договорів про співпрацю між Інститутом та іноземними організаціями-партнерами чи їхніми структурними підрозділами; договорів про співпрацю між Інститутом та українськими організаціями-партнерами чи їхніми структурними підрозділами; запрошень, які надійшли від закордонних організацій-партнерів; з власної ініціативи Інституту як учасника освітнього процесу, підтриманої керівництвом Інституту, на основі індивідуальних запрошень та ін.

6. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Інституту в українських ЗВО та наукових установах-партнерах в межах України;
- міжнародну – академічна мобільність, право на яку реалізується в організаціях-партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу (наукових установ) в Інституті.

7. Основними видами академічної мобільності аспірантів є:

- ступенева мобільність — навчання у ЗВО/наукових установах, відмінних від постійного місця навчання, з метою здобуття певного ступеня вищої освіти у двох або більше закладах вищої освіти (наукових установах) за спільними чи узгодженими освітніми програмами;
- кредитна мобільність – навчання аспірантів у ЗВО/наукових установах, відмінних від їхнього постійного місця навчання, з метою здобуття кредитів ЄКТС або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані у ЗВО (науковій установі) їхнього постійного місця навчання. Загальний період навчання для учасників програм кредитної мобільності в Інституті залишається незмінним.

8. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, які здобувають освітній ступінь доктора філософії в Інституті є навчання за програмою академічної мобільності, наукове стажування, літні та інші школи, мовне стажування.
9. Формами академічної мобільності для осіб, які здобувають науковий ступінь доктора наук, наукових, науково-педагогічних працівників є участь у спільних проектах, викладання, наукове дослідження, освітнє чи наукове стажування, підвищення кваліфікації.
10. Конкретні форми та види академічної мобільності визначають та регулюють угоди Інституту з українськими або закордонними організаціями-партнерами, а також договори про співпрацю та додатки до них. Програми академічної мобільності повинні відповідати спеціальностям, за якими навчаються, чи галузям, у яких працюють учасники академічної мобільності Інституту.
11. Учасники освітнього процесу, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до ЗВО/наукових установ-партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти українського ЗВО/наукової установи на період реалізації права на академічну мобільність.
12. Учасники освітнього процесу, які реалізують своє право на міжнародну академічну мобільність в закордонній організації-партнері, слідуєть правилам організаційного оформлення згідно з законодавством країни перебування.
13. За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому ЗВО/науковій установі- партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому ЗВО/науковій установі-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.
14. Особи, які уклали договір про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються з Інституту на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.
15. На термін навчання за програмами ступеневої чи кредитної академічної мобільності аспірантові Інституту встановлюють індивідуальний графік навчання.
16. Академічна мобільність аспірантів Інституту реалізується без збільшення нормативного терміну навчання за спеціальністю під час навчального чи календарного року або під час канікул чи академічної відпустки.
17. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у ЗВО-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за програмою, погодженою гарантом освітньої програми Інституту та науковим керівником аспіранта.
18. Наукові працівники Інституту можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за ними зберігається основне місце роботи в установі до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.
19. Фінансування витрат, пов'язаних з навчанням та стажуванням, може здійснюватися за рахунок коштів наукової установи (вищого навчального закладу), що направляє особу на

навчання та стажування, коштів, передбачених у державному бюджеті за відповідною програмою, грантів, коштів сторони, що приймає, та інших джерел, не заборонених законодавством.

У разі направлення осіб до вищих навчальних закладів або наукових установ за кордоном з метою навчання або стажування строк навчання студентів та стажування (наукового стажування) аспірантів, ад'юнктів, докторантів, наукових працівників не може перевищувати двох років.

20. Аспіранти, наукові та науково-педагогічні працівники після завершення навчання, стажування у закордонному навчальному закладі, науковій установі подають протягом місяця директору Інституту письмовий звіт про результати навчання, стажування та виконання завдання, затвердженого в установленому порядку. Звіт підлягає затвердженню вченою радою Інституту.

21. Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) - партнерами, можуть бути зараховані на навчання за рахунок коштів міжнародних програм та організацій; за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб.

22. Іноземні наукові, педагогічні працівники, які можуть бути залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування у науковій установі – партнері мають усі права та обов'язки його працівників. Умови приїзду провідних іноземних науковців на запрошення Інституту та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між Інститутом та запрошеною особою.

23. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у ЗВО-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Інституту.

24. Якщо аспірант під час перебування у ЗВО (науковій установі) - партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

Обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Інституту гідробіології НАН України
(протокол від 07.06.2019 р. № 6)